

KJAK

"Sjómanspensióin"

Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttir

Í samband við mín fyrirspurning til Anniku Olsen, um pensión til útslitnar sjómenn, gleddi tað meg, at kjakið gekk væl. Umboð hjá flokkunum vístu forstáils

og virðing fyri okkara sjómönnum. Fleiri røddir vóru frammi um, at hetta var ein serligur samfelagsbólkur, sum í fleiri førum var dottin niður ímillum og útslitin áðrenn tey náa vanligan pensiónsaldur.

Víst var eisini á, at tað hastaði við at fáa eina pensión til hesi áðrenn vanligan pensiónsaldur. Sum tingfólk vístu á, so er hesin bólkurin ikki aktuellur um 10-20 ár. Hesir sjómenn eru í dag um 60 ára aldur, og hava ikki møguleika at fáa bláubók av heilsuávum. Teir eru útslitnir av harða arbeiðslívinum á sjónum seinastu

40-50 árin. Dreingir/unglingar, sum fóru til sjós sum 13-14 ára gamlir í 1960´unum eru teir harðast raktu, nú teir eru um 60 ára aldur.

Ein saltfiskatúrur kundi varða heilt upp til eitt hálv ár. Vaktirnar umborð vóru 18 harðir og langir tímar. Arbeiðið skuldi gerast líka mikið hvat. Tað hendi meira enn so, at menn vóru noyddir at bróta vakt og arbeiðdu út um 18 tímar.

Hetta vóru heilt aðrar tíðir, enn vit kenna til í dag umborð á skipum. Grovt sagt kunnu vit siga, at hetta var áðrenn byrjað varð at

ganga í inniskóm umborð á skipi, og áðrenn telda og internet komu umborð. Aðrar reglugerðir eru eisini komnar, sum bóta munandi um sjólívið í dag í mun til fyrr. Túrarnir eru styttr munandi og vaktirnar somuleiðis. Eisini er møguleiki hjá sjófólki at hava dagligt samband við familju og vinir heima, meðan tey eru burtur.

Nakrir av hesum fáa fyrirtíðarpensjón. Stóri trupulleikin er, at teir eiga onga, ella lítla uppsparda pensjón, so tað sum teir fáa røkkur ikki langt.

Hetta eru menn, sum ikki eru vanir við arbeiði á landi

og samanumtikið hava teir ikki nógvar arbeiðsmøguleikar/-førleikar nú.

At umskúla seg beint áðrenn ella eftir ein blívur 60 ár gevur heldur ikki nógva meining, tí arbeiðsmøguleikarnir eru rættuliga avmarkaðir í tí aldrinum. Teir náa næstan vanliga fólkapensiónsaldurin uppá 67 ár, áðrenn teir eru lidnir við umskúlingina.

Vit skulu ikki gloyma, at hesir útslitnu sjómennirnir alt teirra virkna arbeiðslív hava verið fremsta liðið til at skaffa harðan valuta til landið. Teir hava bøtt við síni heilsu.

Tað gleddi meg sera nóg, at landsstýriskvinnan undir kjakinum lovaði, at hon ætlaði at fara í gongd beinanveg við at fáa eina pensión til útslitnar sjómenn.

Hon upplýsti í tinginum undir orðaskiftinum, at hon fer ikki at biða við hesum til 2016-17, men ætlar at fara í gongd beinanveg. Ein líkandi skipan kundi eisini umfata tey sum eru útslitin av øðrum arbeiði.

Tað hevði verið so upplagt, at tilfongisgjaldið figgjar "sjómanspensióinina"

Føroyar skulu sjálvar goyma sínar upplýsingar

Framsókn vil hava, at allar upplýsingar, ið hava stóran týðning fyri samfelagið, skulu goymast í Føroyum sum partur av føroysku tilbúgvingini

Framsókn

Føroyska tilbúgvingin skal hereftir eisini fevna um samfelagstýðningarmiklar upplýsingar. Tað sigur Framsókn, sum vil hava løgtingið at broyta tilbúgvingarlógina. Higartil hevur tilbúgvingin havt til endamáls at fyrirbyrgja, avmarka og bóta um skaða á fólk, djór, umhvørvi,

virði og ognir. Framsókn vil nú hava, at hon eisini skal tryggja upplýsingar, ið eru av serligum týðningi fyri virkisfórið hjá samfelagnum.

Flokkurin vil hava, at samfelagstýðningarmiklar upplýsingar hereftir skulu goymast og viðgerast í Føroyum. Talan er um eina ørgrynnu av upplýsingum, men sjónskasta avleiðingin av broytingini verður iva-

leyst, at persónsupplýsingarnar, sum føroyskir peningastovnar fyri nøkrum árum síðani fluttu frá Elektron niður til Danmarkar at verða goymdir hjá SDC (Skandinavisk Data Center), skulu flytast aftur til Føroya.

Framsókn vísir á, at saman við fyrimununum av altjóðagerðini og kunningarartøknini fylgir eisini tann vansin, at einstakar vanlukk-

ur, skaðahendingar, skipað brotsverk, yvirgangur, krígsstøður og aðrir tilburðir kunnu gera, at samfelagið missir altavgerandi upplýsingar og harvið sitt virkisfóri. Tí heldur flokkurin tað ikki vera rætt at lata útlendskar KT-veitarar hava tær um hendi. Tað er eisini munandi truplari hjá løgtinginum at lóggeva um persónsupplýsingar og aðrar upplýsingar,

um tær verða goymdar og viðgjørðar hjá útlendskum veitarum.

Framsókn vísir eisini á, at verða upplýsingarnar goymdar og viðgjørðar uttan fyri Føroyar, missa føroyingar førleikarnar at viðgera tær undir trygghum umstøðum. Uppskotið hevur tí eisina ta avleiðing, at tað kann stuðla undir hávitanararbeiðspláss í Føroyum.

Framsókn viðurkennir, at tað í serstøkum førum kann gerast neyðugt at avrita týðningarmiklar upplýsingar til viðgerðar uttanlands. Hetta eigur tó bert at verða loyvt, um tað av onkrari orsök sleit ikki ber til at viðgera tær í Føroyum, og talan skal tá bert vera um so avmarkaðar nøgdir av upplýsingum, sum tilber.

Er verandi heimur uppslitin??

Símun Pauli Jacobsen Vestmanna

Ein vinmaður hjá Mark Twain segði einaferð: »Eg eri stúrin. Heimurin gongur

móti enda sínum.«

»Legg einki í tað«, svaraði tann víðagitni humoristurin. »Vit kunnu klára okkum uttan hann.«

Tað er ikki vist, at Mark Twain var greiður yvir tað, men hann segði sannleikan. Vit kunu klára okkum uttan hann, tí Gud hevur sagt, at hann vil skapa ein nýggja heim, og tað skal vera gjøgnum eld.

Apostulin Peter skrivaði: »Men dagur harrans skal koma – sum tjóvur; tá skulu himlarnir forganga í hørðum

duna, frumevnini loysast sundur í brennandi hita, og jørðin og alt, ið henni er á, brenna upp. 2. Pet. 3.10«

Ja, sum heimurin sær út í dag, eru tað fleiri og fleiri, sum halda, at hann er við at vera uppslitin. Seinastu tekin í so máta eru upplýsingarnar um veðurlagsbroytingarnar, sum kunnu hava miklar oyðileggingar við sær um allan heimin.

Eitt annað tekin er, at fleiri og fleiri lond eru komin í stríð við seg sjálvan. Bardagin um valdið í hesum

mongu londum hevur elvt til borgarakríggj við teirri fylgju, at milliónir av menniskjum mugu flýggja til nærmastu grannalond.

Meðan eg skrivi hesar reglur, boðar Kringvapið frá, at Javnaðarflokkurin er á odda við eini nýggjari veljarakanning. Hetta vóru góð tíðindi at hoyra. Tilílk góð tíðini leiða hugsanir mínar til teir dagar, tá framstandandi menn úr Javnaðarflokkinum útvegaðu landi okkara fólkapensióin eftir donskum leisti eins og samhaldsfasta grunnin.

Mín uppfatan av politikki Javnaðarfloksins er, at flokkurin fyrst og fremst hugsar um tey gomlu, sjúku, veiku, einsamallu eins og øll tey, ið liva á skuggasíðu landsins. Ein tilíkur politikkur fer einaferð at nala og vaksa seg stóran, og Javnaðarflokkurin hevur uppið at vera á odda í føroysum politikki.

Eg havi altíð roynt at spara upp pening til ellisár. Tá eg gjørdist pensiónsitur í nítiárunum, átti eg ein lítlan kapital. Tá helt eg meg eiga hendan pening. Men tá kom

táverandi stýri og kravdi skatt av hesum peningi. Navnið á skattinum var figgjarognargjald. Um hetta verður ein vani, hvørjaferð løgtingið er komið í peninganeyð, so nyttar einki at spara upp pening.

Annars skilji eg so lítið av fòrða politikkinum.

Fullveldismenn vilja dreina landskassan fyri blokkin. Tað hevur longu kostað landskassanum fleiri milliardir. Ja, men hvør skal so gjalda fyri allar milliardirnar, sum eru settar í verk?

BORG

BOSCH RUNDSAG PKS 40
699⁹⁵

BOSCH YVURFRESARI POF 1200 AE.
699⁹⁵

BOSCH BORIMASKINA PSB 650 RE CT
699⁹⁵

BORG | Runavík, tel. 477272 | Klaksvík, tel. 455149 | www.borg.fo